

สรุปผลการสอน ตามแผนการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน ด้วยวิธีการ Coaching
เรื่อง แนวทางปฏิบัติโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map)
โดย นายวันชัย สิ้นประเสริฐ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี (ผู้สอน)

สถานที่

ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี, แผลงที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map) ปี ๒๕๖๗

ผู้เข้ารับการฟัง

ข้าราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี จำนวน ๒๐ คน

ระยะเวลา

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น. (๓ ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจความสำคัญของโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map)
๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการใช้ประโยชน์ของ Agri - Map ในการปรับพื้นที่ให้เหมาะสม
๓. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และแนะนำขั้นตอนให้กับผู้สนใจต่อไปได้

หลักสูตร/หัวข้อ

๑. ความสำคัญของโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map)
๒. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map
๓. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน การตรวจการจ้าง และการเบิกจ่ายเงิน
๔. สำรวจพื้นที่เป้าหมายที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว, มันสำปะหลัง, อ้อย ในพื้นที่ N, S๓
๕. ฝึกออกแบบกิจกรรมเพื่อปรับโครงสร้างพื้นที่ทำการเกษตรให้สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากพืชเดิมเป็นเกษตรผสมผสานได้

การประเมินผล

๑. การฝึกปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจและมีความชำนาญ
๒. การซักถามปัญหา พร้อมแนวทางแก้ไข แนวทางการพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน พร้อมกับสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการเสนอพืชทางเลือกให้เกษตรกร
๓. สรุปใจความสำคัญของโครงการ

แผนการสอน

ลำดับ	ประเด็น/หัวข้อ	แนวทางการบรรยาย	สื่อ/เวลา
๑.	บรรยายความสำคัญ ของโครงการบริหาร จัดการพื้นที่ เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)	๑. อธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีความรู้เรื่องในหัวข้อที่ บรรยาย ๒. แนะนำหัวข้อที่จะบรรยาย Coaching	บรรยาย/๓๐ นาที
๒.	แนวทางการสอน เรื่อง “การวางแผนการใช้ ที่ดินให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของดิน”	อธิบายและฝึกปฏิบัติ ๑. การสำรวจหาพื้นที่การผลิตที่ไม่เหมาะสม (N) หรือ เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่ Agri-Map ๒. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมงาน การตรวจการจ้าง และการเบิกจ่ายเงิน	บรรยาย/ ๑๒๐ นาที
๓.	การประเมินผล	ถาม - ตอบ และสรุปใจความสำคัญของโครงการ	๓๐ นาที

สรุปสาระสำคัญ

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map) คือ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยใช้ข้อมูลภูมิอากาศ ดิน น้ำ การใช้ที่ดิน ปริมาณพื้นที่ปลูกพืชต่างๆในปัจจุบัน และแหล่งรับซื้อ มาประกอบการจัดทำเขตเหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และสินค้าล้นตลาด

แนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสม (S๑, S๒) โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ถ่ายทอดองค์ความรู้ ข้อมูลการผลิต เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิต การใช้พันธุ์พืชที่ดี การจัดทำเขตปลอดโรค และส่งเสริมเกษตรกรตัวอย่าง โดยการเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม และกำหนดพื้นที่ปลูกให้ได้ปริมาณตามความต้องการของตลาด

๒. เขตเหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรที่มีผลตอบแทนสูงกว่า สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เช่น ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร พืชพลังงาน การทำปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

พร้อมทั้งส่งเสริมให้คำแนะนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว เสนอเป็นทางเลือก แสดงโอกาสที่เกษตรกรจะได้รับรายได้เพิ่มขึ้น

กระบวนการดำเนินงาน

๑. กำหนดพื้นที่เป้าหมายจากพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) และเหมาะสมเล็กน้อย (Sm)

* ศึกษาพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช (ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย) จากฐานข้อมูล Agri-Map ซึ่งควรเน้นไปที่ ตำบลหรืออำเภอที่มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจำนวนมากก่อน

* สำรวจพื้นที่ในเบื้องต้น พบผู้นำชุมชน หมอดินอาสา ตัวแทนเกษตรกร เพื่อบอกวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒. คัดเลือกเกษตรกร

๑) ชี้แจงรายละเอียดโครงการให้หน่วยงานในพื้นที่ทราบ

๒) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้เกษตรกร

๓) รับสมัครเกษตรกรที่สนใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตใหม่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๔) ลงพื้นที่ดูแปลงเกษตรกรที่จะดำเนินการ

๕) วิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นที่ และกิจกรรมปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสม

๖) ออกแบบและประเมินราคาการดำเนินการ

๓. การจัดทำงบประมาณ รวบรวมข้อมูล จำนวนพื้นที่ และแผนทั้งหมด เสนอคำขอส่งไปยังกองแผนงาน เพื่อเสนอกองคลังอนุมัติ และจัดสรรงบประมาณดำเนินการต่อไป

๔. การดำเนินการปรับเปลี่ยน

๑) เมื่อได้รับงบประมาณแล้ว ประสานกับเกษตรกรนัดหมายช่วงเวลาของการดำเนินการ

๒) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

๓) ดำเนินการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง

๔) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับปรุงดิน

๕) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะพืชทางเลือก

๕. ติดตามผล/บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri - Map) มากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการใช้ประโยชน์ของ Agri - Map ในการปรับพื้นที่ให้เหมาะสม สามารถนำไปถ่ายทอดองค์ความรู้และแนะนำขั้นตอนให้กับผู้สนใจต่อไป ทำให้มีการขับเคลื่อนงานได้อย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงานและภารกิจของกรมฯ ได้ต่อไป

ภาพประกอบการ Coaching สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี

รายชื่อผู้เข้าอบรมหลักสูตร
“แนวทางปฏิบัติโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน”
ในวันศุกร์ที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี

๑.	นายสมาน	ยมจันทร์	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส
๒.	นายสมชัย	สันทัด	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๓.	นางพัชรมัย	ทะหล้า	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๔.	นางจิราภรณ์	สัพพสิน	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๕.	นางสาวจิตาภา	มันฤกษ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๖.	นายรัฐนันท์	ถึงพันธ์	นักวิชาการเกษตร
๗.	นายยอดรัก	นาคทรัพย์	นักวิชาการเกษตร
๘.	นางนรีรัตน์	ถึงพันธ์	นักวิชาการเกษตร
๙.	นายธำรงค์ฤทธิ์	พงษ์พานิช	นักวิชาการเกษตร
๑๐.	นางสาวพฤกษา	สินประเสริฐ	นักสำรวจดิน
๑๑.	นางสาวจุฑารัตน์	อินทร์รอด	นักวิชาการเกษตร
๑๒.	นายธิติพงศ์	มีศรี	เจ้าหน้าที่แผนที่และภาพถ่าย
๑๓.	นางสาววลีพร	สมรภูมิ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๑๔.	นางสาวจันทน์นิภา	สุทธาวาส	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๑๕.	นางสาวสุธิพร	ศรีกระทุม	นักวิชาการเงินและบัญชี
๑๖.	ว่าที่ร้อยตรีหญิงชนิษฐ์นาถ	พานิชย์ศุภมงคล	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
๑๗.	นางศิริพรรณ	สีลาเขตร์	ช่างเขียนแผนที่
๑๘.	นางสาวอุไร	ศรีสุข	พนักงานเก็บเอกสาร
๑๙.	นายประดิษฐ์	ก้านเหลือง	พนักงานขับรถยนต์
๒๐.	นายพรชัย	มีความเจริญ	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเล็ก